

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 04.12.2023
Vår ref. 23/2368-10
603.1/OYNI
Deres ref. 23/3568

Att:

Høring - forslag til midlertidige endringer i integreringsforskriften (økt arbeidsretting av introduksjonsprogrammet)

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets høringsbrev datert 24.10.23.

LO er svært opptatt av å holde oppe et fokus på arbeidsinkludering av flyktninger med kollektiv beskyttelse der ukrainere utgjør den toneangivende gruppen. Det er viktig både for den enkelte flyktning, for deres familier, norske virksomheter og det norske samfunnet som sådan, at flyktningene så raskt som mulig kommer inn i gode, faste jobber. Samtidig må en finne en god balanse mellom hensynet til at de som har forutsetning for det inkluderes raskt, men heller ikke så raskt og uforberedt at vi forsterker dagens problemer med bl.a. mer todelt arbeidsliv. Flyktninger er en sårbar gruppe som lett kan utnyttes i mindre velfungerende deler av arbeidslivet.

I dette bildet er språk og norskopplæring svært viktig, om enn dette i mange tilfeller også kan foregå som språkpraksis i virksomhetene. Tilstrekkelige norskferdigheter er nødvendige for at en skal kunne fungere tilfredsstillende i jobb, for kommunikasjonen på arbeidsplassen, sikkerhet, mv., og må ikke undervurderes.

Likeledes må det tas høyde for at mange flyktninger kan være traumatiserte og ha behov for helsehjelp, at det er mange kvinner og familier med (små) barn som trenger barnehage og skoletilbud. Videre er det, selv om mange har utdanning på videregående skoles nivå eller høyere, nødvendig å ha øye for at det også er behov for kompetanseheving- og tilpasning i mange tilfeller. Det norske arbeidslivet er fundert på høy grad av kompetanse noe som demmer opp for et lavlønnspor i arbeidslivet. Et for optimistisk fokus på at arbeidsinkluderingen kan foregå raskt og massivt, kan lett slå tilbake.

Ikke desto mindre er det som nevnt grunnleggende at flest mulig blir inkludert i gode jobber. Vi har stor tiltro til det arbeidet som utføres med dette for øyet i mange norske kommuner. Mange virksomheter i relevante bransjer etterspør også arbeidskraft, og «matchingen» av kommune, flyktning/arbeidstaker og arbeidsgiver, kan bli bedre. Allerede i mottakene må en forholde seg til dette, også gjennom å gjøre bruk av kompetansekartlegging, som bla. det såkalte «hurtigsporet» i arbeidsinkluderingen har lagt opp til.

Kommunene må også kontinuerlig oppdatere oversikt over behovet for arbeidskraft og de og NAV må sikres nok ressurser til å utvikle introduksjonsprogrammene. Det er av avgjørende betydning at det etableres og styrkes gode kontakter fra introduksjonsprogrammet og NAV med virksomheter og det

Landsorganisasjonen i Norge

Torggata 12, N-0181 Oslo E-post: lo@lo.no www.lo.no Telefon: +47 23 06 10 00 Organisasjonsnummer: 971 074 337 Kontonr.: 9001 07 00182 Faktura på e-post: 971074337@autoinvoice.no Elektronisk faktura (EHF): 9908:971074337

lokale arbeidsmarkedet. Tiltaksbudsjettet til NAV må styrkes. Selv om så rask arbeidsinkludering som mulig er et mål, må også fokuset være på jobbfastholdelse, og å unngå lavlønnsspor.

LO er i all hovedsak positiv til departementets forslag. Kravet til arbeidsretting bør formuleres som et timetall, og det bør fremgå eksplisitt at minstekravet bare kan oppfylles ved praksis på en arbeidsplass, arbeid på deltid, arbeidsmarkedstiltak i regi av NAV eller korte yrkes- og bransjekurs. Kravet bør videre gjelde fra første dag i programmet. Normen også for flyktningene i jobb etter programmet bør være heltid i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser.

NAV må sørge for at partene på arbeidsplassene involveres før etablering av praksisplasser for å sikre at ikke annen arbeidskraft eller deltidsansattes fortrinnsrett til utvidet stilling fortrenses. Bruk av praksisplasser/arbeidstrening kan også bli utnyttet av arbeidsgiver som gratis arbeidskraft.

Ved sterkere arbeidsretting må også informasjon om fagforeninger, rettigheter i arbeidslivet og partssamarbeidet vi har i Norge, styrkes i opplæringen. Dette bla. for å unngå utnyttning i arbeidslivet. Tillitsvalgte kan trekkes inn i opplæringen.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Trude Tinnlund
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.